

ROZHODNUTIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia environmentálnych programov a projektov, ako rezortný orgán podľa § 57 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v spolupráci s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, sekciou posudzovania vplyvov na životné prostredie, odborom posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredným orgánom štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 54 ods. 2 písm. d) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vydáva podľa § 57 písm. b) v spojitosti s § 7 a v súlade s § 17 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, po vykonaní zisťovacieho konania k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)**“, toto rozhodnutie:

Zmena strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)**“

sa nebude posudzovať

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

ODÔVODNENIE

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“), ako riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia, ktorého funkciu vykonáva sekcia environmentálnych programov a projektov, ako rezortný orgán podľa § 3 písm. l) zákona v spojení s § 57 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) a zároveň príslušný orgán podľa § 3 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z., zabezpečil vypracovanie oznámenia o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)**“ (ďalej len „OP KŽP (verzia 14)“). MŽP SR na základe predmetného oznámenia vykonalo zisťovacie konanie podľa § 7 a § 17 zákona č. 24/2006 Z. z..

Oznámenie o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom OP KŽP (verzia 14) je vypracované podľa § 5 ods. 5 a 6 prílohy č. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. a obsahuje návrh

zmien platného strategického dokumentu s celoštátnym dosahom – Operačný program Kvalita životného prostredia (verzia 13), s uvedením ich charakteru, hlavných cieľov, obsahu a ich posúdením z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

Hlavným cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP na verziu 14 je zohľadniť súčasnú absorpčnú kapacitu OP KŽP ovplyvnenú aktuálnou ekonomickou situáciou a zabezpečiť vyčerpanie zdrojov OP KŽP v súlade s predmetom jeho podpory do konca roka 2023. Predmetný návrh zmeny OP KŽP vychádza zo záverov a odporúčaní uvedených v Správe z externého hodnotenia stavu implementácie OP KŽP k 27.05.2022, ktoré bolo vykonané spoločnosťou Stengl a. s., so sídlom v Bratislave. V nadväznosti na vyššie uvedenú správu z externého hodnotenia bol navrhnutý presun zostatkov disponibilných zdrojov z oblastí OP KŽP s nižšou úrovňou čerpania do tých oblastí podpory, kde existuje preukázateľný potenciál na ich vyčerpanie.

V súlade s týmto cieľom je predmetom OP KŽP (verzia 14) najmä presun zostatku disponibilných zdrojov OP KŽP do oblastí podpory v rámci prioritnej osi 1 zameraných na vodné hospodárstvo – verejné kanalizácie, čistiarne odpadových vôd (ďalej aj „ČOV“), monitorovanie vôd, zabezpečenie kontinuity vodných tokov, ochranu prírody a biodiverzity – najmä v územiach sústavy Natura 2000 a na odpadové hospodárstvo – nakladanie s komunálnym odpadom, najmä zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vrátane produkcie bioplynu na jeho ďalšie využitie. Disponibilné zdroje na uvedené presuny boli v rámci prioritnej osi 1 identifikované v oblasti sanácie environmentálnych záťaží a kvality ovzdušia. Vo všetkých vyššie uvedených oblastiach, do ktorých sa presúva aktuálny zostatok disponibilných zdrojov, vyplývajú Slovenskej republike (najmä mestám a obciam, ako aj novozriadeným správam národných parkov) finančne náročné záväzky a povinnosti z príslušných právnych predpisov EÚ a SR.

V oblasti vodného hospodárstva absentujú zdroje najmä na zabezpečenie plnenia záväzkov SR vyplývajúcich z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd a zakotvených v zmluve o pristúpení k EÚ. Záujem o realizáciu projektov zameraných na čistenie a odvádzanie odpadových vôd hlavne v prípade aglomerácií nad 2 000 ekvivalentných obyvateľov naďalej pretrváva a preto je cieľom predmetnej zmeny operačného programu presunúť do danej oblasti finančné zdroje doposiaľ nevyužitú v rámci iných oblastí intervencie. Cieľom v oblasti vodného hospodárstva je, popri riešení problematiky čistenia komunálnych odpadových vôd, podporovať aj monitorovanie a hodnotenie vôd a zabezpečenie spojitosti vodných tokov v súlade s cieľmi Rámcovej smernice o vode (RSV).

Taktiež v oblasti ochrany prírody a biodiverzity naďalej pretrváva záujem o realizáciu projektov v územiach sústavy Natura 2000, ktoré vyplývajú zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie, čím zároveň dochádza aj k plneniu cieľov uvedených v Prioritnom akčnom rámci financovania Natura 2000 v Slovenskej republike pre EÚ programové obdobie 2014 – 2020 (PAF).

Ďalším cieľom OP KŽP (verzia 14) je pokračovať v podpore miest a obcí v oblasti zefektívňovania triedenia zberu komunálnych odpadov a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov, konkrétne triedenia a zberu kuchynského odpadu z domácností, ktoré sú mestá a obce povinné zabezpečiť od začiatku roka 2021 v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“). Zavedenie uvedenej povinnosti tak prispeje k plneniu cieľov vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení (ďalej len „rámcová smernica o odpade“), ako aj k zníženiu podielu skládkovaných odpadov (v zmysle požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení). Navrhovaná zmena OP KŽP taktiež reflektuje na aktuálny strategický cieľ EÚ znížiť závislosť od dovozu

zemného plynu z Ruskej federácie a k plneniu tohto cieľa prispieva podporou budovania bioplynových staníc, ako zariadení na spracovanie biologicky rozložiteľného odpadu, vrátane využitia bioplynu na výrobu tepla, elektrickej energie alebo úpravy bioplynu na biometán.

Vecné účinky týchto finančných presunov sú v rámci OP KŽP (verzia 14) vyjadrené prostredníctvom zmien cieľových hodnôt príslušných ukazovateľov operačného programu, ktoré sa v prípade vyššie uvedených oblastí podpory upravujú.

Súčasťou OP KŽP (verzia 14) je tiež doplnenie podporovaných aktivít v oblasti vodného hospodárstva (zásobovanie pitnou vodou v aglomeráciách do 2000 E0), sanácie environmentálnych záťaží v rámci prioritnej osi 1 a ochrany pred povodňami v rámci prioritnej osi 2 (v oboch prípadoch vypracovanie projektovej a predprojektovej dokumentácie) a spresnenie textu v oblasti ochrany prírody a kvality ovzdušia.

V prípade prioritnej osi 4 je cieľom navrhovanej zmeny OP KŽP finančne posilniť špecifické ciele 4.1.1 Zvýšenie podielu OZE na hrubej konečnej energetickej spotrebe SR a 4.2.1. Zníženie energetickej náročnosti a zvýšenie využívania OZE v podnikoch, a to prostredníctvom presunu aktuálnych zostatkov disponibilných zdrojov z ostatných špecifických cieľov.

V rámci prioritnej osi 5 sa navrhovaná zmena týka presunu disponibilných zdrojov z oblasti intervencie Informovanie a komunikácia (123) do oblasti intervencie Príprava, vykonávanie, monitorovanie a inšpekcia (121).

OP KŽP (verzia 14) spolu s návrhom upraveného znenia OP KŽP v režime sledovania zmien podľa § 6 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. boli zverejnené dňa 31. 08. 2022 na webovom sídle MŽP SR www.minzp.sk, operačného programu www.op-kzp.sk, ako aj prostredníctvom informačného portálu MŽP SR www.enviroportal.sk. O zverejnení uvedeného oznámenia, ako aj o spôsobe a termíne na zaslanie stanoviska k nemu, bola informovaná taktiež široká verejnosť, a to prostredníctvom informácie publikovanej v hromadnom informačnom prostriedku celoštátneho charakteru – denníku Pravda rovnako dňa 31. 08. 2022.

V priebehu zisťovacieho konania bolo k oznámeniu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom OP KŽP (verzia 14) doručené v zákonom stanovenej lehote päť písomných stanovísk od zainteresovaných orgánov štátnej správy, samosprávy a dotknutej verejnosti.

Košický samosprávny kraj (KSK) prostredníctvom emailu zo dňa 13. 09. 2022 zaslal MŽP SR stanovisko obsahujúce dve pripomienky zásadného charakteru:

- V rámci pripomienky č. 1 „KSK opätovne predkladá a navrhuje revíziu OP Kvalita životného prostredia (ďalej ako OP KŽP) v zmysle verzie 1 OP KŽP, PO 2, IP 2.1 (a) Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov s cieľom implementovať do OP KŽP pôvodný špecifický cieľ zodpovedajúci investičnej prioritě 2.1.2: Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu.“ „Následná realokácia zdrojov z OP KŽP (navrhovaná verzia 14), ŠC 1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách v celkovom objeme 46 000 000€ do PO 2, IP 2.1, 2.1.2: Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu.“

- Pripomienka č. 2: „Následná realokácia zdrojov z OP KŽP (navrhovaná verzia 14), ŠC 1.4.2 Zabezpečenie sanácie environmentálnych záťaží v mestskom prostredí, ako aj v opustených priemyselných lokalitách v celkovom objeme 46 000 000 € do PO 2, IP 2.1, 2.1.2: Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu.“

Predmetné pripomienky boli predložené s nasledujúcim odôvodnením: „Uvedený navrhovaný špecifický cieľ (2.1.2: Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk

ťažobného odpadu, OP KŽP, verzia 1) je zameraný na riešenie sekundárnych problémov spôsobených prejavmi zmeny klímy, konkrétne na riziká spojené s výdatnými dažďami, ktoré môžu byť príčinou nielen vzniku povodní, ale aj zaplavenia úložísk ťažobného odpadu, preliatia až pretrhnutia hrádze odkaliska alebo rozplavenia materiálu haldy na veľké územia, a tým k zdevastovaniu zasiahnutých zložiek životného prostredia.

Vzhľadom na vzniknutú environmentálnu haváriu na rieke Slaná je z pohľadu KSK žiaduce vrátiť do OP KŽP (navrhovaná verzia 14) pôvodný ŠC 2.1.2 (Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu) a následne realokovať prostriedky zo ŠC 1.4.2 (OP KŽP, navrhovaná verzia 14) v celkovom objeme 46 000 000 €. Presunuté voľné zdroje môžu byť využité na okamžitú a dlhodobú sanáciu environmentálnej havárie na rieke Slaná. Zároveň by implementáciou navrhovaných zmien v OP KŽP (navrhovaná verzia 14) bolo zabezpečené vyčerpanie alokovaných prostriedkov v OP KŽP.

Očakávaným výsledkom realizácie vyššie uvedených zmien v OP KŽP (navrhovaná verzia 14) je bezprostredné zníženie rizika ďalšej kontaminácie prostredia (voda, pôda) prameniacej z environmentálnej havárie na rieke Slaná, ktorej pôvodcom je uzavreté a opustené úložisko ťažobného odpadu. Súbežne sa zníži riziko negatívneho vplyvu dôsledkov havárie na zdravie obyvateľov.

Prostriedky alokované v aktuálnych výzvach ťažiskovo viazaných na sanáciu environmentálnych záťaží nie je možné využiť, nakoľko environmentálna havária na rieke Slaná nie je evidovaná ako environmentálna záťaž v Informačnom systéme environmentálnych záťaží.“

MŽP SR uvedené pripomienky vo vzťahu k návrhu zmeny OP KŽP (verzia 14) neakceptuje, a to na základe nižšie uvedených dôvodov:

Z uznesenia vlády SR č. 483 z 20. júla 2022 k návrhu na vyhlásenie mimoriadnej situácie v súvislosti so zhoršením stavu povrchového toku Slaná v dôsledku vytekania bankých vôd z bane v katastrálnom území obce Nižná Slaná („UV SR č. 483/2022“) vyplýva, že vykonávané opatrenia majú zabezpečiť obnovenie pôvodného stavu vodného útvaru toku Slaná. Ide teda o opatrenia v oblasti vodného hospodárstva / kvality vôd.

Pokiaľ ide o OP KŽP, zmieňovaný špecifický cieľ (2.1.2) *Zlepšenie účinnosti sanácie, revitalizácie a zabezpečenia úložísk ťažobného odpadu*, ktorý sa navrhuje doplniť (pôvodne bol súčasťou OP KŽP, verzia 1 a následne bol vypustený), riešil opatrenia na zabezpečenie (najmä stabilizáciu) úložísk ťažobného odpadu (odkalísk), a nie vytekanie bankých vôd z baní a jeho dôsledky, ako je tomu v prípade Slanej.

Pôvodný špecifický cieľ 2.1.2 bol teda zameraný na opatrenia v zmysle zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyňatý z OP KŽP bol z dôvodu, že nebolo možné doriešiť problematiku poskytovania štátnej pomoci v prípade podnikateľských subjektov, ktorá by si vyžiadala legislatívne zavedenie postupu zisťovania povinnej osoby (obdobne ako napr. v prípade zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a tiež povinnosť tejto osoby/subjektu financovať sanačné opatrenia.

Na riešenie v súvislosti so zhoršením stavu povrchového toku Slaná v dôsledku vytekania bankých vôd z bane Nižná Slaná boli prijaté konkrétne uznesenia vlády SR (uznesenie vlády SR č. 303/2022 k informácii o zhoršenom stave povrchového toku Slaná v dôsledku vytekania bankých vôd z bane Siderit Nižná Slaná, kde v bode B.5 bola uložená podpredsedovi vlády a ministrovi financií úloha bezodkladne poskytnúť Ministerstvu hospodárstva SR finančné prostriedky vo výške do 200 000 eur na zvýšenie limitu výdavkov kapitoly Ministerstva hospodárstva SR na realizáciu opatrení na zníženie natekania nekontaminovaných bankých vôd do hlbších obzorov bane, ako aj vyššie uvedené UV SR č. 483/2022), na základe ktorých sú a budú vykonávané príslušné opatrenia smerujúce k obnove

pôvodného stavu vodných útvarov vodného toku Slaná, a to za využitia finančných zdrojov zo štátneho rozpočtu.

Pokiaľ ide o návrh zmeny OP KŽP (verzia 14), vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, t. j. na odlišný charakter vykonávaných opatrení (zameraných na obnovenie pôvodného stavu vodných útvarov toku Slaná) v porovnaní s pôvodným špecifickým cieľom 2.1.2, ako aj absenciu legislatívneho pokrytia princípu „znečisťovateľ platí“ v ňom (čo aj bolo dôvodom vypustenia predmetného špecifického cieľa), nie je opätovné doplnenie špecifického cieľa 2.1.2 relevantné.

Združenie domových samospráv, Rovniankova 14, P. O. BOX 218, 851 02 Bratislava (ďalej len „ZDS“) elektronickým podaním zo dňa 15. 09. 2022 zaslalo na MŽP SR stanovisko označené ako „VYJADRENIE V PROCESE SEA K STRATEGICKÉMU DOKUMENTU “Operačný program Kvalita životného prostredia (verzia 14)“, ktorého súčasťou sú pripomienky ZDS.

ZDS v svojej pripomienke uvádza: „Do predstavenému strategickému dokumentu „Operačný program Kvalita životného prostredia (verzia 14) žiadame do opatrení a aktivít zahrnúť aj budovanie modrozelenej infraštruktúry (dažďové záhrady, zelené alebo biosolárne strechy, zelené fasády, retenčné alebo poloreténové parkoviská, zelené rigoly, izolačná zelená stena a podobne); treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf):

- Zakladanie mestských parkov a výsadba stromov; treba sa však riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe
https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf
- Rašeliniská <https://dennikn.sk/2932824/na-orave-sa-zachovalo-vzacne-raselinisko-vacsinutakych-sme-znicili-teraz-mohli-zadrziavat-vodu-v-krajine-reportaz/>
- Dažďové záhrady
- Biosolárne strechy
- Zelené fasády
- Retenčné a zelené parkoviská
- Realizácia výsadby vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státa.
- Parkovacie státa samotné prekryť popínavými rastlinami na nosných konštrukciách z oceľových lániek
- Ďalšie environmentálne okruhy, ktoré na ktoré je nutné myslieť sú uvedené tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds/>. Pri obstarávaní, projektovaní a realizácii je nutné sa riadiť zásadami správnej aplikačnej praxe (<http://nwrn.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2>, <http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach>, https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_jirivitek.pdf a https://www.pocitamesvodou.cz/wp-content/uploads/2022/04/prezentace_davidhora.pdf“.

MŽP SR uvedenú pripomienku akceptuje, a to čiastočne formou doplnenia znenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom “Operačný program Kvalita životného prostredia (verzia 14)“ a čiastočne formou doplnenia riadiacej dokumentácie nadväzujúcej na uvedený strategický dokument.

Podstatnou skutočnosťou v súvislosti s predmetnou pripomienkou ZDS je, že už v súčasnosti je „budovanie modrozelenej infraštruktúry“ súčasťou platného znenia OP KŽP (verzia 13), konkrétne aktivity **C. Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine** (v rámci prioritnej osi 2: Adaptácia na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy so zameraním na ochranu pred povodňami, špecifického cieľa 2.1.1: Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy).

Do strategického dokumentu OP KŽP (verzia 14) bolo na základe predmetnej pripomienky ZDS zapracované doplnenie pôvodného znenia aktivity **C. Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine** nasledovne (doplnený text je označený kurzívou):

„V rámci vodozádržných opatrení budú podporené opatrenia na záchyt a zadržiavanie zrážkovej vody, a to buď prostredníctvom prvkov zelenej infraštruktúry – *ich realizáciou podľa zásad správnej aplikačnej praxe*, alebo prvkov technického charakteru. Ide najmä o vytváranie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody *prostredníctvom zelených a/alebo modrých prvkov* (dažďové záhrady, zberné jazierka a pod.), ďalej o tzv. zelené strechy alebo steny, *náhradu nepriepustných povrchov za plnevegetačné alebo polovegetačné zatravnňovacie tvárnice alebo za iné priepustné povrchy s vodozádržnou funkciou* alebo o povrchové či podzemné nádrže na zachytávanie zrážkovej vody (na ďalšie možné využitie zrážkovej vody napr. na polievanie). Predmetom podpory budú taktiež opatrenia podporujúce vsakovanie zrážkovej vody, t. j. vsakovacie prvky (napr. vsakovacie pásy, infiltračné priekopy a pod.) alebo využívanie zatravnňovacích tvární. Podporovaná aktivita svojím charakterom zodpovedá cieľom EZD v oblasti adaptácie na zmenu klímy.“

Predmetným doplnením bol v texte strategického dokumentu zvýraznený význam zásad správnej aplikačnej praxe pri realizácii vodozádržných opatrení, ich opis bol detailizovaný tak, aby bolo zjavné, že zahŕňajú zelené, ako modré prvky a zároveň boli v rámci predmetnej aktivity doplnené ďalšie relevantné príklady opatrení, ktoré je možné v rámci OP KŽP v tejto oblasti realizovať.

Ďalšia špecifikácia, ako aj príklady vodozádržných opatrení s využitím modrozelenej infraštruktúry sú uvedené v dokumentácii výzvy zameranej na realizáciu aktivity vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (výzva s kódom OPKZP-PO2-SC211-2020-62).

Čo sa týka odkazov na dokumenty, OP KŽP je rámcovým dokumentom a v jeho štruktúre sú uvádzané odkazy na záväzné právne predpisy alebo strategické dokumenty schválené na úrovni Európskej komisie alebo na národnej úrovni. Odkazy na dokumenty (príručky, prezentácie, novinové články) s informáciami o uplatňovaní zásad správnej aplikačnej praxe, uvedené v pripomienke ZDS, budú teda uvedené v dokumentácii výzvy zameranej na realizáciu aktivity vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (do Príručky pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok). Vo vzťahu k dokumentom uvádzaným v predmetnej časti pripomienky ZDS (formou odkazov na web stránky) MŽP SR uvádza, že tieto dokumenty nie sú záväzného charakteru, majú len odporúčací charakter. Nesúlad projektu s takýmito dokumentmi nemôže slúžiť ako právne relevantný dôvod pre automatické vylúčenie projektu z financovania.

Vo vyjadrení ZDS je ďalej uvedená nasledujúca pripomienka (ďalej len „predmetná pripomienka“): „Vzhľadom na uvedené požadujeme, aby pripomienky z tohto stanoviska boli zohľadnené a v zmysle §7 ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z. sa rozhodlo o posudzovaní strategického dokumentu „Operačný program Kvalita životného prostredia (verzia 14)“ podľa tohto zákona; v takomto prípade žiadame naše pripomienky v podmienkach záverečného stanoviska akceptovať. V prípade, že príslušný orgán napriek našej požiadavke vydá rozhodnutie zo zisťovacieho konania o ďalšom neposudzovaní vplyvov tohto strategického dokumentu na životné prostredie podľa zákona EIA, žiadame zapracovanie jednotlivých bodov nášho vyjadrenia do záväznej časti strategického dokumentu a toto zapracovanie určiť ako podmienku vydaného rozhodnutia.“

MŽP SR k predmetnej pripomienke konštatuje, že výsledok zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov k zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)“, je uvedený vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Vzhľadom na znenie výroku tohto rozhodnutia MŽP SR pristúpilo k zapracovaniu bodov vyjadrenia ZDS, uvedených v jeho

pripomienke vyššie, do strategického dokumentu OP KŽP (verzia 14) tak, ako MŽP SR uviedlo vyššie vo vyjadrení k nej. Uvedeným postupom MŽP SR vyhovel požiadavke ZDS vzťahujúcej sa k druhému z prípadov uvedených v predmetnej pripomienke ZDS.

V záverečnej časti vyjadrenia ZDS je uvedených niekoľko bodov, a to:

- „ Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí.“

Predmetnú požiadavku MŽP SR akceptuje.

- „S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadríme. Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy slovensko.sk; listiny v papierovej forme nezasielať.“

V nadväznosti na ďalšie procesné požiadavky ZDS bude MŽP SR postupovať v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zároveň uvádza, že v zmysle § 64 písm. a) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na konanie podľa druhej (a štvrtej) časti tohto zákona, ktorou je posudzovanie návrhov strategických dokumentov a strategických dokumentov s celoštátnym dosahom, nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

Ostatné stanoviská doručené k oznámeniu o zmene strategického dokumentu s celoštátnym dosahom OP KŽP (verzia 14), konkrétne stanoviská Ministerstva financií Slovenskej republiky, sekcie európskych fondov (listom č. MF/008080/2022-522; 033423/2022 zo dňa 13. 09. 2022), Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (listom č. 2022/2413:2-A I 400 zo dňa 14. 09. 2022) a Slovenskej agentúry životného prostredia (prostredníctvom emailu dňa 05. 09. 2022), boli bez pripomienok k návrhu zmeny OP KŽP (verzia 14).

Ďalšie stanoviská k návrhu zmeny OP KŽP (verzia 14) neboli v rámci zisťovacieho konania doručené.

MŽP SR v rámci zisťovacieho konania posúdilo oznámenie o strategickom dokumente s celoštátnym dosahom „**Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)**“ z hľadiska povahy a rozsahu zmien a významu očakávaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, pričom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. prihliadalo na kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 3 zákona č. 24/2006 Z. z., a teda zároveň na kritériá pre zisťovacie konanie podľa Prílohy II Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (ďalej len „SEA smernica“).

Vyhodnotenie kritérií pre zisťovacie konanie podľa prílohy č. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. (s využitím jednotlivých kritérií definovaných podľa prílohy II SEA smernice)

1. Relevantnosť zmeny strategického dokumentu pre integráciu environmentálnych vrátane zdravotných otázok, predovšetkým z hľadiska podpory udržateľného rozvoja.

- *Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na význam plánu alebo programu pre integráciu environmentálnych úvah, najmä s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja* – vykonanou zmenou nedochádza k ovplyvneniu globálneho cieľa OP KŽP, ktorým je podpora udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečujúceho ochranu životného prostredia, aktívna adaptácia na zmenu klímy a podpora

energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva. Význam OP KŽP pre integráciu environmentálnych úvah, najmä s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja, zostáva navrhovanou zmenou na OP KŽP (verzia 14) aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný. V prípade vodného hospodárstva sa posilňuje úroveň integrácie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva v platnom znení (Rámcová smernica o vode), smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení a rozšírením podpory v oblasti zásobovania obyvateľstva pitnou vodou aj o podporu výstavby alebo rozšírenia verejných vodovodov v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový aj úroveň integrácie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie).

V oblasti ochrany prírody a biodiverzity sa kladie dôraz na posilnenie podpory biodiverzity, prvkov zelenej infraštruktúry a najmä chránených území, čo prispieva k plneniu požiadaviek smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení.

V prípade odpadového hospodárstva sa naďalej zachováva zameranie OP KŽP na plnenie cieľov vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení (rámcová smernica o odpade), ako aj smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení.

Zmeny navrhnuté v rámci prioritnej osi 4 zostávajú aj naďalej zamerané na plnenie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) (predtým smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES z 23. apríla 2009 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES v platnom znení), ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov.

2. Rozsah, v ktorom zmena strategického materiálu vytvára rámec pre navrhované projekty a iné aktivity, či už z hľadiska jeho lokalizácie, povahy, veľkosti a prevádzkových podmienok, alebo z hľadiska alokácie zdrojov.

- *Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na mieru, v akej plán alebo program stanovuje rámec pre projekty a iné činnosti, so zreteľom na miesto, povahu, veľkosť a operačné podmienky alebo alokáciou zdrojov* – zmena OP KŽP (verzia 14) nemení jeho celkový, rámcový vplyv na podporu činností v oblasti ochrany životného prostredia, adaptácie na zmenu klímy, energetickej efektívnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie a pôvodné charakteristiky operačného programu zostávajú zachované. Vykonanou zmenou však dochádza k presunu zostatkov disponibilných zdrojov medzi jednotlivými oblasťami intervencie OP KŽP, a to na základe záverov a odporúčaní uvedených v Správe z externého hodnotenia stavu implementácie OP KŽP k 27.05.2022, pričom boli vzaté do úvahy alokácie vyhlásených výziev vo vzťahu k dopytu žiadateľov,

suma žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP) v konaní, zazmluvnená suma zdrojov EÚ (resp. schválená suma zdrojov EÚ v prípade schválených žiadostí o NFP, kde ešte nedošlo k ich zazmluvneniu), alokácie plánovaných výziev v harmonograme na rok 2022, absorpčná kapacita jednotlivých výziev na základe doterajšieho záujmu žiadateľov, ako aj údaje rezortných organizácií MŽP SR a sprostredkovateľských orgánov pre MŽP SR z plánov predkladania žiadostí o NFP a implementácie projektov v rámci OP KŽP. V prípade oblastí, z ktorých sú finančné prostriedky presúvané – a to najmä z oblasti sanácií environmentálnych záťaží a ochrany ovzdušia (výmena kotlov v domácnostiach na tuhé palivo za kotly na zemný plyn) v rámci prioritnej osi 1, bolo zohľadnené riziko nevyčerpania alokovaných finančných prostriedkov.

Zmenou OP KŽP (verzia 14) sa tak vytvoria lepšie podmienky pre podporu takého typu aktivít, ktoré bude možné reálne stihnúť implementovať do konca oprávnenosti výdavkov v rámci programového obdobia 2014 – 2020. Konkrétne ide o projekty v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd a zásobovania pitnou vodou, v oblasti ochrany a prírody a biodiverzity, najmä na územiach sústavy Natura 2000 a v oblasti odpadového hospodárstva, kde dochádza k navýšeniu podpory zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, vrátane produkcie bioplynu na jeho ďalšie využitie. Zníži sa tým riziko nevyužitia zostávajúcich finančných zdrojov OP KŽP na podporu činností a projektov zameraných na rozvoj environmentálnej infraštruktúry a ochranu životného prostredia.

– *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na miera a rozsah účinkov v priestore (geografická oblasť a veľkosť pravdepodobne dotknutej populácie)* – celková miera a rozsah účinkov OP KŽP tak, ako bol pôvodne posúdený, ani geografická oblasť, na ktorú sa vzťahuje podpora z OP KŽP a veľkosť pravdepodobne dotknutej populácie sa nezmení, keďže sa navrhovanou úpravou na OP KŽP (verzia 14) nemení a oprávneným územím ostáva celé územie SR, takže revidovaný dokument naďalej zostáva dokumentom s celoštátnym dosahom.

3. Rozsah, v rámci ktorého zmena strategického dokumentu ovplyvňuje iné strategické materiály, vrátane hierarchicky zostavených strategických materiálov.

- *Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na mieru v akej plán alebo program ovplyvňuje iné plány a programy vrátane hierarchizovaných* – kritérium nie je relevantné. Vykonanou úpravou na OP KŽP (verzia 14) sa nezmení celkový vplyv OP KŽP na iné plány alebo programy, keďže jeho globálny cieľ a charakteristiky zostali zachované. V oblasti intervencie 089 - Rekultivácia priemyselných plôch a kontaminovanej pôdy, ktorá zameranej na aktivity prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží, z ktorej dochádza k presunu zdrojov, dôjde k zníženiu objemu realizovaných prác v rámci sanácie environmentálnych záťaží, avšak projekty sanácie environmentálnych záťaží budú v rámci OP KŽP vykonávané aj naďalej za využitia značných zdrojov EÚ. Aj po zmene OP KŽP (verzia 14) bude pokračovať realizácia projektov sanácie environmentálnych záťaží, v prípade potreby aj prostredníctvom využitia fázovania projektov a financovania ich druhej fázy zo zdrojov Programu Slovensko na obdobie 2021 – 2027. K vytvoreniu podmienok pre podporu ďalších projektov sanácie environmentálnych záťaží prispeje aj nová aktivita zameraná na prípravu predprojektovej a projektovej dokumentácie sanácie environmentálnych záťaží, ktorá bola navrhnutá v rámci zmeny OP KŽP (verzia 14). Presunom, t. j. navýšením, alokácie na iné oblasti intervencie v rámci OP KŽP zároveň dochádza k rozšíreniu možností podpory činností a projektov v súlade s plánmi a programami v oblastiach vodného hospodárstva (Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR na roky 2021 – 2027), odpadového hospodárstva (Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025) a ochrany prírody (programy

starostlivosti o chránené územia, programy starostlivosti o chránené druhy živočíchov).

4. Environmentálne problémy vrátane zdravotných problémov, ktoré sú relevantné z hľadiska zmeny strategického materiálu.

– *Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na environmentálne problémy relevantné pre plán alebo program* – vo vzťahu k OP KŽP ako celku sa na základe uvedeného kritéria očakáva neutrálny vplyv. Vykonanou zmenou na OP KŽP (verzia 14) sa nezmení celkový charakter OP KŽP tak, ako bol pôvodne posúdený a jeho charakteristiky zostávajú zachované. Nepredpokladá sa, že by navrhnuté zmeny mohli spôsobovať environmentálne problémy. Presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencií môže dôjsť k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných jednotlivých vplyvov, avšak celkový pozitívny vplyv OP KŽP na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný. Zníženie alokácie v prípade dotknutých oblastí v rámci prioritnej osi 1, pri ktorých už nie je možné predpokladať využitie ich alokovaných zdrojov zo strany prijímateľov je plne kompenzované navýšením oblastí, kde je reálna možnosť ich využitia na aktivity s významným pozitívnym vplyvom na životné prostredie. V konečnom dôsledku preto možno očakávať, že úpravy OP KŽP (verzia 14) môžu prispieť k riešeniu niektorých environmentálnych problémov, predovšetkým v oblasti vodného hospodárstva, a to najmä zlepšením stavu vodných útvarov (nielen povrchových, ale aj podzemných vôd), ktoré by bez vykonanej zmeny OP KŽP nebolo možné podporiť. Navrhovaným finančným presunom dôjde aj k eliminácii nežiadúcich zmien t. j. hydromorfologických zmien identifikovaných ako významné vodohospodárske problémy v rámci Vodného plánu Slovenska. Ďalej sa v oblasti ochrany prírody umožní ďalšia podpora projektov zameraných na zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000. V prípade odpadového hospodárstva navýšenie finančných zdrojov umožní podporiť projekty v oblasti triedeného zberu komunálnych odpadov (KO) a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO). Výsledkom bude vytvorenie kapacity pre vytriedenie väčšieho množstva KO vrátane BRKO, čo prispeje k šetreniu prírodných zdrojov a zároveň sa zníži produkcia skládkového plynu.

Hlavný cieľ prioritnej osi 4, ktorým je podpora energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva prostredníctvom zlepšovania energetickej efektívnosti budov a podnikov a využívania obnoviteľných zdrojov energie, zostáva zachovaný, tzn. zostávajú zachované aj jej pôvodne identifikované vplyvy na životné prostredie.

Prioritná os 5, ani jej zmeny nemajú vplyv na životné prostredie.

5. Povaha environmentálnych vplyvov vrátane vplyvov na zdravie, ako sú pravdepodobnosť, trvanie, frekvencia, kumulatívny charakter vplyvov, možnosť vrátenia do pôvodného stavu, veľkosť a rozsah (napr. geografická oblasť alebo počet obyvateľov, ktoré budú pravdepodobne ovplyvnené), hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne dotknutého územia z hľadiska zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva, prekročených noriem kvality životného prostredia, alebo hraničných hodnôt, alebo intenzívneho využívania územia.

– *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na pravdepodobnosť, trvanie, frekvenciu a zvratnosť účinkov* – presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencií v rámci zmeny OP KŽP (verzia 14) môže dôjsť k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných vplyvov jednotlivých aktivít, avšak vzhľadom na využitie týchto presúvaných finančných prostriedkov na environmentálne prospešné opatrenia celkový

pozitívny vplyv OP KŽP na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný.

Navýšením zdrojov určených na podporu vodného hospodárstva, a to najmä v prípade oblasti intervencie 022 - Čistenie odpadových vôd, sa posilní realizácia opatrení, ktoré vedú k zníženiu znečistenia povrchových a podzemných vôd, čím prispievajú k dosiahnutiu dobrého stavu vôd v zmysle požiadaviek Rámcovej smernice o vode. Táto oblasť intervencie zahŕňa aj podporu realizácie infraštruktúry na čistenie a odvádzanie komunálnych odpadových vôd v aglomeráciách do 2000 EO, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový (Žitný ostrov).

Uvedený pozitívny vplyv na stav vodných útvarov (nielen povrchových, ale aj podzemných vôd), ktorý je spojený so zvýšením alokácie na oblasť intervencie 022 je dôležitý aj v súvislosti s tým, že k presunu zdrojov dochádza z oblasti intervencie 089 - Rekultivácia priemyselných plôch a kontaminovanej pôdy, ktorá je zameraná na aktivity prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží. Aktivity v oblasti sanácie environmentálnych záťaží súvisia aj s dosahovaním cieľov stanovených Rámcovou smernicou o vode, preto zníženie miery a rozsahu pozitívneho vplyvu na kvalitu podzemných vôd, resp. vodných útvarov, ktorý sa v rámci navrhovanej zmeny OP KŽP predpokladá vo vzťahu k aktivitám sanácie environmentálnych záťaží, je presunom zdrojov do oblasti intervencie 022 čiastočne zmiernený.

Časť nevyužitých zdrojov z oblasti intervencie 089 sa presúva aj do oblasti intervencie 021 - Vodné hospodárstvo a ochrana pitnej vody, a to na podporu aktivity zameranej na monitorovanie a hodnotenie vôd, vrátane skvalitňovania monitorovacej siete. Aktivity v oblasti monitorovania a hodnotenia vôd nemajú priamy vplyv na životného prostredie, avšak sú nástrojom a predpokladom identifikácie adekvátnych opatrení potrebných na dosiahnutie dobrého stavu vodných útvarov. V tejto súvislosti aj monitorovanie stavu vôd v lokalitách environmentálnych záťaží alebo ich okolí prispieva k stanoveniu, resp. prehodnoteniu rizikovosti environmentálnych záťaží. Teda aj presun časti zdrojov do oblasti intervencie 021 prispieva, aj keď nepriamo, k riešeniu problematiky environmentálnych záťaží.

Zároveň sa však aj priamo v rámci disponibilných zdrojov na oblasť intervencie 089 v rámci zmeny OP KŽP (verzia 14) zvyšuje cieľová hodnota ukazovateľa „Plocha monitorovaných environmentálnych záťaží“, čo v rámci riešenia problematiky environmentálnych záťaží súvisí s posilnením ich monitorovania.

- *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na kumulatívny charakter účinkov* – celkovo sa očakáva neutrálny vplyv, a to s prihliadnutím na navýšenie alokácie najmä na oblasti intervencie 022 - Čistenie odpadových vôd), 085 - Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry), 086 - Ochrana, obnova a udržateľné používanie lokalít sústavy Natura 2000 a 017 - Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu). Aj keď sa znížením alokácie v už uvedenej oblasti intervencie 089, ako aj v oblasti intervencie 083 - Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia (v dôsledku vypustenia podpory výmeny kotlov na tuhé palivo v domácnostiach za kotly na zemný plyn) znížia možnosti podpory vybraných typov opatrení a s ním súvisiacich pozitívnych vplyvov na životné prostredie oproti pôvodne predpokladanému vplyvu, na druhej strane sa zvýši pozitívny vplyv na životné prostredie v oblastiach vodného hospodárstva, ochrany prírody a biodiverzity, ako aj odpadového hospodárstva. Ako je uvedené vyššie (v predchádzajúcej odrážke), aktivity v oblasti sanácie environmentálnych záťaží súvisia aj s dosahovaním cieľov stanovených Rámcovou smernicou o vode, preto zníženie miery a rozsahu pozitívneho vplyvu na kvalitu podzemných vôd v dôsledku presunu časti alokácie na sanácie environmentálnych záťaží, je

presunom zdrojov do oblasti intervencie 022 čiastočne zmiernený. Zlepšenie čistenia odpadových vôd pozitívne ovplyvňuje nielen kvalitu zdrojov vôd, ale pozitívne ovplyvňuje dotknutú biodiverzitu a stabilitu vodných ekosystémov a v neposlednom rade má aj pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva. Presun finančných prostriedkov do oblasti intervencií 085 - Ochrana a posilnenie biodiverzity, ochrany prírody a zelenej infraštruktúry, konkrétne na zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch., ako aj 086 - Ochrana, obnova a udržateľné používanie lokalít sústavy Natura 2000 bude mať pozitívny vplyv na životné prostredie, a to na zvýšenie prvkov zelenej infraštruktúry, posilnenie opatrení starostlivosti o chránené územia a druhy, ako aj na zlepšenie biodiverzity (v rámci oblasti intervencie 085 konkrétne aj na zabezpečenie pozdĺžnej a laterálnej kontinuity vodných tokov a odstraňovanie bariér vo vodných tokoch). Ďalším presunom zdrojov z oblasti intervencie 083 - Opatrenia na zabezpečenie kvality ovzdušia a 084 - Integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania, ku ktorým dochádza v dôsledku vypustenia podpory výmeny kotlov na tuhé palivo v domácnostiach za kotly na zemný plyn, do oblasti intervencie 017 - Nakladanie s domovým odpadom (vrátane opatrení na minimalizáciu, triedenie, recykláciu) sa umožní podporiť projekty v oblasti triedeného zberu komunálnych odpadov a na výstavbu a rekonštrukciu zariadení na aeróbne a anaeróbne spracovanie biologicky rozložiteľných odpadov, vrátane produkcie bioplynu za účelom jeho využitia, aj ako energetického zdroja neproduktujúceho emisie prachových častíc.

Zároveň v rámci návrhu zmeny OP KŽP (verzia 14) dochádza aj k posilneniu kumulatívneho charakteru účinkov niektorých aktivít, ktorých vymedzenie sa oproti pôvodnému dopĺňa. Ide o rozšírenie aktivít v oblasti vodného hospodárstva o podporu zásobovania pitnou vodou v aglomeráciách do 2000 EO, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový a tiež o doplnenie vypracovania projektovej a predprojektovej dokumentácie do aktivít oprávnených na podporu v oblasti riešenia problematiky environmentálnych záťaží a v oblasti preventívnych opatrení na ochranu pred povodňami, čo podporou prípravnej fázy projektov vytvorí predpoklad pre ich rýchlejšiu realizáciu v budúcom období.

– *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na hodnotu a zraniteľnosť pravdepodobne zasiahnutého územia z hľadiska:*

- *zvláštnych prírodných charakteristík alebo kultúrneho dedičstva:* zmenou OP KŽP (verzia 14) sa mierne zvýši pozitívny vplyv OP KŽP na chránené územia, a to v súvislosti s presunom zdrojov do oblasti intervencie 086 - Ochrana, obnova a udržateľné používanie lokalít sústavy Natura 2000, a to za účelom ich využitia na realizáciu opatrení vyplývajúcich z programov starostlivosti o chránené územia alebo programov starostlivosti o chránené druhy živočíchov;
- *prekročených noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt:* predmet podpory OP KŽP v jeho pôvodnej verzii, ani v znení OP KŽP (verzia 14) nevedie k prekročeniu noriem kvality životného prostredia alebo hraničných hodnôt. Ako už bolo uvedené, k zníženiu objemu realizovaných prác dôjde v rámci sanácie environmentálnych záťaží, takže miera pozitívneho vplyvu sanácií na zlepšenie noriem kvality dotknutých zložiek životného prostredia sa oproti pôvodne predpokladanej zníži. Naopak, vzhľadom na vyššiu alokáciu zdrojov na opatrenia prispievajúce k plneniu požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Rady 91/271/EHS dôjde implementovaním projektov zameraných na podporu infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd k zvýšeniu počtu aglomerácií spĺňajúcich požiadavky tejto smernice. Zvýšením alokácie zdrojov na oblasti ochrany prírody a podpory biodiverzity dôjde implementáciou projektov k posilneniu ochrany biotopov a druhov podľa požiadaviek

smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení.

- *intenzívneho využívania územia*: zmenou OP KŽP (verzia 14) sa nezmení celkový vplyv strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na intenzitu využívania územia, resp. mierne by mohlo dôjsť k zníženiu intenzity využívania chránených území.

6. Environmentálne riziká vrátane zdravotných rizík

– *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie (napr. s ohľadom na nehody)* – v súvislosti s navrhovanou zmenou strategického dokumentu sa nepredpokladá, že dôjde k zmene celkového vplyvu na zdravotný stav obyvateľstva a životné prostredie oproti pôvodnej verzii OP KŽP. V niektorých prípadoch je možné očakávať pozitívny vplyv tejto zmeny na zdravotný stav obyvateľstva, a to najmä v prípade zvýšenia alokácie vyššie uvedených oblastiach intervencie (aktivity v oblasti vodného hospodárstva, ochrany prírody a biodiverzity a odpadového hospodárstva).

Znečisťovanie zdrojov vôd má priamo negatívne dopady na dotknuté obyvateľstvo SR. Podpora opatrení, ako je vybudovanie, resp. dobudovanie stokovej siete a čistiarní odpadových vôd, nielenže zabráni ohrozeniu kvality vôd, ale prispeje aj k jej zlepšeniu, nakoľko dôjde k eliminácii existujúcich zdrojov znečistenia. Práve prístup ku kvalitnej pitnej vode predstavuje jeden z najvýznamnejších faktorov ovplyvňujúci dobrý zdravotný stav obyvateľstva. Pozitívny vplyv tejto zmeny na zdravotný stav obyvateľstva je možné očakávať aj vďaka realizácii projektov zameraných na zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000. Konkrétne realizáciou schváleného dokumentu starostlivosti o druh (Program starostlivosti o medveďa hnedého), sa prispeje nie len k samotnému zachovaniu priaznivého stavu medveďa hnedého a zároveň sa odstránia negatívne vplyvy na daný druh, ale realizáciou manažmentových opatrení, sa zníži nepriaznivý vplyv medveďa v dôsledku jeho stretu s obyvateľmi a ich majetkom. Podpora Zásahového tímu pre medveďa hnedého, ako aj vybraných správ národných parkov, sa taktiež premietne do zlepšenia ochrany majetku obyvateľov žijúcich v dotknutom území.

Uvedené pozitívne vplyvy sú zároveň protiváhou zníženia pôvodne predpokladanej miery pozitívneho vplyvu sanácie environmentálnych záťaží na zdravie obyvateľstva v dôsledku presun finančných prostriedkov z oblasti environmentálnych záťaží do vyššie uvedených oblastí podpory. Aj keď dôjde k sanácii nižšieho počtu a plochy environmentálnych záťaží oproti pôvodnému predpokladu, naďalej bude dochádzať k zlepšeniu stavu jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov lokalít, na ktorých prebieha sanácia environmentálnych záťaží v rámci projektov OP KŽP, ktoré sú v procese implementácie. K nepriamym pozitívnym vplyvom prispeje aj novo navrhovaná aktivita zameraná na prípravu predprojektovej a projektovej dokumentácie, ktorá urýchli prípravnú fázu projektov sanácie environmentálnych záťaží a vytvorí tak predpoklad pre efektívnu realizáciu projektov riešiacich sanáciu environmentálnych záťaží na území Slovenskej republiky.

V prípade zmien v rámci prioritnej osi 4 a prioritnej osi 5 zostanú pôvodne predpokladané vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva zachované.

7. Cezhraničný charakter vplyvov

– *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na cezhraničný charakter účinkov* – kritérium nie je relevantné. Realizáciou OP KŽP (verzia

14) sa nezmení celkový charakter OP KŽP a jeho účinkov tak, ako bol pôvodne posúdený, pričom sa nepredpokladá, že by navrhnuté zmeny mohli mať významnejší vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

8. Rozsah, v rámci ktorého zmena strategického dokumentu ovplyvní hodnotné alebo citlivé oblasti, ako je krajina s uznaným národným alebo medzinárodným štatútom ochrany [napr. chránené územia a ich ochranné pásma, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti].

- *Charakteristiky účinkov a pravdepodobne zasiahnutých oblastí so zvláštnym zreteľom na hodnota a zraniteľnosť pravdepodobne zasiahnutého územia z hľadiska účinkov na oblasti alebo krajiny, ktorým bol priznaný status štátnej alebo medzinárodnej ochrany, alebo ochrany v rámci spoločenstva – OP KŽP (verzia 14) zachováva existujúci pozitívny vplyv na chránené územia, pričom navyše prispieva k zlepšeniu podmienok pre podporu projektov s priamym pozitívnym vplyvom na chránené územia z hľadiska ochrany prírody a biodiverzity. Pozitívne vplyvy možno očakávať predovšetkým vďaka presunu disponibilných voľných zdrojov najmä na realizáciu schválených dokumentov starostlivosti. Realizáciou schváleného dokumentu starostlivosti o druh (Program starostlivosti o medveďa hnedého) sa prispeje nielen k samotnému zachovaniu priaznivého stavu medveďa hnedého, ale sa odstránia aj negatívne vplyvy na daný druh, čo bude mať pozitívny vplyv aj na ostatné chránené druhy žijúce v dotknutých územiach. Zároveň sa posilnením Zásahového tímu pre medveďa hnedého, ako aj vybraných správ národných parkov, zvýšia kontroly a zásahy v chránených územiach, čo bude mať z dlhodobého hľadiska jednoznačne pozitívny vplyv najmä na územia sústavy Natura 2000. Podporou oblasti manažmentu invázných druhov rastlín sa taktiež očakáva pozitívny vplyv na chránené územia. Pozitívne vplyvy možno očakávať aj v nadväznosti na doplnenie 2 vysvetliviek v textovej časti aktivity A. Dobudovanie sústavy Natura 2000 a zabezpečenie starostlivosti o sústavu Natura 2000 a ďalšie chránené územia (vrátane území medzinárodného významu), ako aj chránené druhy v rámci ŠC 1.3.1 Zlepšenie stavu ochrany druhov a biotopov a posilnenie biodiverzity, najmä v rámci sústavy Natura 2000. Jedna vysvetlivka bola doplnená pri cieľových územiach, kde bolo potrebné jasnejšie definovať výnimočný prípad, kedy je možné aktivity realizovať aj mimo chránených území. Táto špecifikácia zároveň vychádza aj z praxe pri realizácii schválených dokumentov starostlivosti o druhy, v rámci ktorých Štátna ochrana prírody SR identifikovala, že vzhľadom na migráciu chránených druhov živočíchov (medveď, vlk, rys) po území Slovenska je potrebné viaceré opatrenia vykonať aj mimo chránených území, pričom takouto realizáciou sa prispeje k ochrane druhu v chránených územiach sústavy Natura 2000, v ktorých sú predmetom ochrany. Druhá vysvetlivka bola doplnená pri prijímateľoch v súvislosti s poskytnutím podpory z úrovne prijímateľa užívateľom, a to fyzickým osobám – nepodnikateľom, ktorí sú vlastníkami alebo užívateľmi pozemkov v chránených územiach. Predmetné doplnenie zodpovedá požiadavkám fyzických osôb, ktoré mali záujem realizovať opatrenia nielen na svojich pozemkoch nachádzajúcich sa v chránených územiach, ale aj mimo chránených území, ktoré sú príľahlé k chránenému územiu, pričom realizácia aktivít vyplývajúcich zo schválených dokumentov starostlivosti, resp. ďalšej dokumentácie aj na takýchto pozemkoch bude mať pozitívny vplyv na chránené územia.*

9. Význam zmeny strategického dokumentu pre uplatňovanie osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

- *Charakteristiky plánov a programov so zvláštnym zreteľom na význam plánu alebo programu pre vykonávanie právnych predpisov spoločenstva o životnom prostredí (napr. plány a programy spojené s odpadovým hospodárstvom alebo ochranou vôd) – vykonanou*

zmenou nedochádza k zmene uplatňovania osobitných predpisov v oblasti životného prostredia.

Navýšenie finančných zdrojov na podporu projektov v oblasti vodného hospodárstva podporuje ciele rámcovej smernice o vode, ako aj záväzky SR vyplývajúce z ustanovení smernice Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd v platnom znení. Rovnako navýšenie zdrojov v tejto oblasti prispeje k plneniu cieľov Vodného plánu Slovenska na roky 2022 – 2027. Rozšírenie rozsahu podpory OP KŽP (verzia 14) aj o výstavbu alebo rozšírenie verejných vodovodov v prípadoch súbežnej výstavby verejnej kanalizácie v aglomeráciách do 2 000 EO, ktoré zasahujú do chránených vodohospodárskych oblastí, v ktorých sú veľkokapacitné zdroje podzemných vôd, kde nebol identifikovaný dobrý stav vôd alebo bol identifikovaný vodný útvar ako rizikový, prispeje k uplatňovaniu opatrení na plnenie požiadaviek vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie). V oblasti ochrany prírody a biodiverzity je predpoklad zrýchlenia procesu plnenia stanovených dlhodobých cieľov vyplývajúcich zo smernice Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES z 30. novembra 2009 o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení. V oblasti odpadového hospodárstva bude naďalej podporené plnenie cieľov vyplývajúcich zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc v platnom znení (rámcová smernica o odpade), ako aj smernice Rady 1999/31/ES z 26. apríla 1999 o skládkach odpadov v platnom znení.

MŽP SR v rámci zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. posúdilo navrhovanú zmenu strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)“. Zmeny jednotlivých prvkov (napr. presuny alokácií medzi oblasťami intervencií, doplnenia podporovaných aktivít) nevychádzajú za rámec pôvodnej stratégie OP KŽP, ani jeho globálneho cieľa, ktorým naďalej zostáva podpora udržateľného a efektívneho využívania prírodných zdrojov, zabezpečenie ochrany životného prostredia, podpora aktívnej adaptácie na zmenu klímy, ako aj energeticky efektívneho nízkouhlíkového hospodárstva. Vzhľadom na celkové zameranie a cieľ OP KŽP, ako aj obsah navrhovanej zmeny OP KŽP (na verziu 14), možno predpokladať, že vplyvy na životné prostredie nebudú z hľadiska ich typu odlišné v porovnaní s platným strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom – OP KŽP (verzia 13). Presunom finančných prostriedkov medzi jednotlivými oblasťami intervencií môže dôjsť k zmene rozsahu, resp. miery a/alebo spôsobu prejavu, ako aj umiestnenia už identifikovaných jednotlivých vplyvov, avšak celkový pozitívny vplyv OP KŽP na životné prostredie zostane aj po presunoch zdrojov medzi oblasťami intervencií zachovaný. Aj keď presun alokácií v rámci vybraných oblastí podpory v rámci OP KŽP môže do určitej miery obmedziť možnosti podpory tých typov opatrení, pri ktorých dochádza k zníženiu indikatívnej alokácie, vzhľadom na využitie týchto presúvaných finančných prostriedkov na environmentálne prospešné opatrenia aj celkový pozitívny vplyv OP KŽP na životné prostredie zotrvá.

Posúdenie navrhovanej zmeny strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Zmena Operačného programu Kvalita životného prostredia (verzia 14)“ bolo vykonané na základe kritérií pre zisťovacie konanie podľa Prílohy II SEA smernice, ktoré boli do právneho poriadku SR prevzaté prostredníctvom prílohy č. 3 zákona č. 24/2006 Z. z. OP KŽP (verzia 14) bol posúdený z hľadiska povahy a rozsahu navrhovanej zmeny strategického dokumentu s celoštátnym dosahom a jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie a keďže neboli identifikované jej pravdepodobne významné environmentálne účinky v porovnaní s platným strategickým dokumentom s celoštátnym dosahom – OP KŽP (verzia 13), MŽP SR rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P O U Ć E N I E

Zisťovacie konanie o posudzovaní strategického dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. sa nevykonáva podľa zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (správny poriadok), a preto sa voči nemu nemožno odvolať. Toto rozhodnutie možno preskúmať súdom podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Ing. Katarína Nováková
generálna riaditeľka sekcie
environmentálnych programov a projektov